

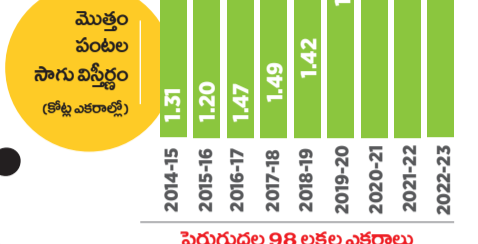

పదేండ్ల పాలనలో వ్యవసాయరంగ అభివృద్ధి కేసీఆర్ చేసిందేమీ లేదు. ఒక్క ఎకరాకు కూడా అదనంగా సాగునీళ్లు ఇచ్చింది లేదంటూ కాంగ్రెస్ చేసిన, చేస్తున్న విమర్శలకు ఆర్థిక అంకెలు చెప్పడేమిటా సమాధానం చెప్పవచ్చు. కాంగ్రెస్ విమర్శలు, ఆరోపణలన్నింటినీ రిజర్వ్ బ్యాంకు ఒక్క నివేదికతో కొట్టిపారేసింది. పదేండ్ల కేసీఆర్ పాలనలో వ్యవసాయ ప్రగతినికొక్క ముందు ఉంది. పంటల సాగు విస్తీర్ణం 74.8 శాతం పెరిగింది.

పంటల ఉత్పత్తి 181.62 లక్షల టన్నులు పెరిగింది. సాగునీటి పాతకం 155.99 శాతం పెరిగింది. వరిసాగు విస్తీర్ణం 281 శాతం పెరగడం ద్వారా ఉత్పత్తి 280 శాతం పెరిగింది. వీటన్నింటి ఫలితంగా వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల సంపద అక్షరాలు లక్ష కోట్లు పెరిగింది.

కేసీఆర్ పదేండ్ల పాలనలో రాష్ట్ర వ్యవసాయ ప్రగతిని ఆర్థిక తన నివేదికలో కండ్లకు కట్టింది. వ్యవసాయం ఏ విధంగా అభివృద్ధి చెందిందో, పంటల సాగు విస్తీర్ణం, ఉత్పత్తి ఏ విధంగా పెరిగిందో వివరించింది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం, ఆ పార్టీ నాయకులు మాత్రం తెలంగాణ వ్యవసాయ రంగానికి నాటి సీఎం కేసీఆర్ చేసిందేమీ లేదంటూ తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నారు. పదేండ్లలో ఒక్క ఎకరాకు కూడా అదనంగా సాగు నీరు ఇవ్వలేదని చెప్పారు. ఇలాంటి తప్పుడు ప్రచారాలకు ఆర్థిక నిరూపణ ఇవ్వాలని కోరుకుంటున్నాం.

సాగు.. కోటి ఎకరాలు పెరిగింది రాష్ట్రంలో 2014-15లో తొమ్మిదేండ్ల కాలంలో పంటల సాగు భారీగా పెరిగినట్లు ఆర్థిక వెల్లడించింది. సుమారు 74.8 శాతం పెరుగుదలతో పంటల సాగు విస్తీర్ణం ఏకంగా 98 లక్షల ఎకరాలు పెరిగినట్లు వెల్లడించింది. రాష్ట్రంలో అతి తక్కువ కాలంలో ఇంత భారీ విస్తీర్ణంలో పంటల సాగు విస్తీర్ణం పెరిగిన దాఖలాలు లేవు. ఈ ఘనత సాధించడం అసామాన్య కాదనే అభిప్రాయాన్ని వ్యవసాయ నిపుణులు వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఆర్థిక లెక్కల ప్రకారం 2014-15లో రాష్ట్రంలో 1.81 కోట్ల ఎకరాల్లో పంటలు సాగు కాగా 2022-23లో ఇది 2.29 కోట్ల ఎకరాలకు పెరిగింది.

కేసీఆర్ దిద్దిన.. ఎత్తుసం

రెండు కోట్ల ఎకరాల్లో పచ్చని పంటలు

రైతుబీమాతో భరోసా

కారణం ఏదైనా కావచ్చు రైతు ఆకాల మరణం ఆ రైతు కుటుంబాన్ని చెల్లించేందుకు చేసేది. ఈ ఇబ్బందులు చూసి చలించిన కేసీఆర్.. ఆ కుటుంబాలకు ఆర్థికంగా భరోసా కల్పించాలని నిర్ణయించి రైతుబీమా పథకాన్ని అమలు చేశారు. ఈ పథకం కింద ఆ రైతు కుటుంబానికి రూ. 5 లక్షల పరిహారం అందేలా చేశారు. రైతుల తరఫున పాలసీ కోసం ఐదేండ్లలో ప్రభుత్వం రూ. 5383 కోట్లు వెచ్చించింది. ఆ తర్వాత వివిధ కారణాలతో ఆకాల మరణం పొందిన లక్షకు పైగా రైతు కుటుంబాలకు రూ. 5089 కోట్లు పరిహారం అందింది.

29వేల కోట్ల రుణాలు మాఫీ

రైతులు పంట రుణాలతో కష్టాలు పడొద్దనే ఉద్దేశంతో రూ. లక్ష వరకు గల ఉన్న రుణాలను మాఫీ చేయాలని కేసీఆర్ నిర్ణయించారు. తొలివిడుత ప్రభుత్వంలో 2014-2018 వరకు 35.32 లక్షల రైతులకు రూ.16,144 కోట్ల పంట రుణాలను మాఫీ చేసింది. రెండోసారి 23 లక్షల మంది రైతులకు రూ. 13 వేల కోట్ల రుణాలను మాఫీ చేసింది. 2014 నుంచి 2023 వరకు 58.29 లక్షల మందికి రూ. 29,144 కోట్ల రుణాలను కేసీఆర్ సర్కారు మాఫీ చేసింది.

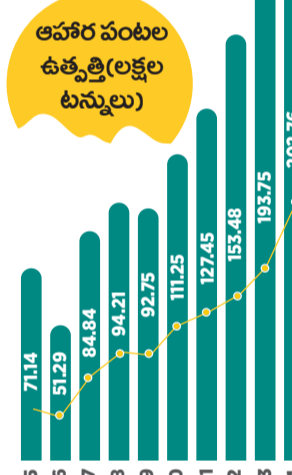
ఉచిత విద్యుత్తు 75వేల కోట్లు...

సీఎం కేసీఆర్ తన వాతావరణం రాష్ట్రాన్ని రైతులను విద్యుత్తు సంక్షోభం నుంచి గట్టి కొనవారు. వ్యవసాయానికి 24గం టలపాటు ఉచిత, నాణ్యమైన విద్యుత్తు మాత్రం మాత్రం ఉండే పంటల ఉత్పత్తులు పదేండ్ల కాలంలో తొమ్మిదేండ్లలో సుమారు రూ. 75వేల కోట్లు ఖర్చు చేసింది. ఉచిత విద్యుత్తు సబ్సిడీ కోసం 2014 నుంచి ఇప్పటి వరకు రూ. 36,889 కోట్ల సబ్సిడీని ప్రభుత్వం భరించింది. ఇది కాకుండా రూ. 38వేల కోట్లతో విద్యుత్తు అదునీకరణ పనులు చేపట్టింది. ఉచిత విద్యుత్తు కోసం ప్రభుత్వం ప్రతివిటా రూ. 10వేల కోట్లు పైగా వెచ్చించింది.

185% పెరిగిన పంటల ఉత్పత్తి

నాటి సీఎం కేసీఆర్ రాష్ట్ర వ్యవసాయ రంగాన్ని గాడిలో పెట్టేందుకు అమలు చేసిన వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ పథకాలు రాష్ట్రంలో హాదీ పంటలు పండించాయి. రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు ముందు అంతంత వాతావరణం ఉండే పంటల ఉత్పత్తులు పదేండ్ల కాలంలో భారీగా పెరిగాయి. ఎంతలా అంటే ఎవరూ ఊహించని విధంగా 185 శాతం పంటల ఉత్పత్తి పెరగడం గమనార్హం. ఆర్థిక గణాంకాల ప్రకారం ఆవర పంటల ఉత్పత్తి 2014-15లో 71.14 లక్షల టన్నులు కాగా 2022-23లో ఇది 202.76 లక్షల టన్నులకు పెరిగినట్లు వెల్లడించింది. అంటే తొమ్మిదేండ్ల కాలంలో 131 టన్నులు అదీకా ఉత్పత్తి పెరిగింది. ఇక రాష్ట్ర ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం మొత్తం పంటల ఉత్పత్తి 346.48 కోట్ల టన్నులకు పెరిగింది.

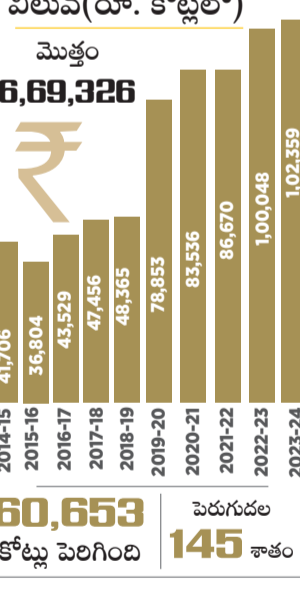
పెరిగింది 131.62 లక్షల టన్నులు

185 శాతం పెరుగుదల

రూ. 6.69 లక్షల కోట్ల పంట

తెలంగాణ వ్యవసాయరంగం ఏ స్థాయిలో అభివృద్ధి చెందిందో చెప్పడానికి ఆర్థిక చెప్పిన ఈ ఒక్క లెక్క సరిపోతుంది. పదేండ్లలో 6.69 లక్షల కోట్ల విలువైన పంటలను ఉత్పత్తి చేసినట్లు ఆర్థిక వెల్లడించింది. 2014-15లో రూ. 41,706 కోట్ల విలువైన పంటల ఉత్పత్తి కాగా ఇది 2023-24 నాటికి రూ. 1,02,359 కోట్లకు పెరిగింది. పదేండ్లలో 145 శాతంతో రూ. 60,653 కోట్ల విలువైన పంటల ఉత్పత్తి పెరిగినట్లు వెల్లడించింది.

పంటల ఉత్పత్తుల విలువ (రూ. కోట్లలో)

ఎరువుల కరువు తీరింది

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఎరువుల కోసం రైతులు లాభిదానిలు తీసాల్సి వచ్చేది. నాటి సీఎం కేసీఆర్ పక్కా ప్రణాళికతో సీజన్లకు ముందే రైతులకు సరిపడా ఎరువులను అందుబాటులో ఉంచేవారు. 2014లో 25.14 లక్షల టన్నుల ఎరువులు వినియోగించగా 2022లో ఇది 39.87 లక్షలకు పెరిగింది.

రైతు వేదికలు

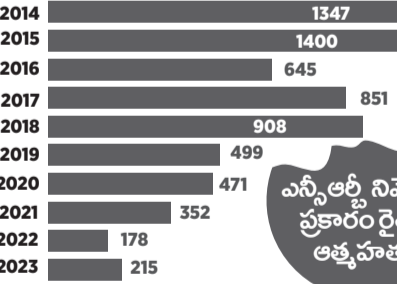
అసంపూర్ణంగా ఉన్న రైతులను ఏకం చేసేందుకు దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా కేసీఆర్ ప్రభుత్వం రైతువేదికలను నిర్మించింది. ప్రతి ఐదు వేల ఎకరాలకు ఒక క్లస్టర్ను ఏర్పాటు చేసి ప్రతి క్లస్టర్కు ఒకటి చొప్పున రూ. 572 కోట్లతో 2,601 రైతు వేదికల్ని నిర్మించింది.

గోదాముల సామర్థ్యం రెట్టింపు

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు అనంతరం గోదాముల నిల్వ సామర్థ్యాన్ని కేసీఆర్ సర్కారు రెట్టింపు చేసింది. రాష్ట్ర ఏర్పాటు సమయంలో 39 లక్షల టన్నుల సామర్థ్యం గల సుమారు 700 గోదాములు ఉండేవి. కొత్తగా మరో 800 గోదాములు నిర్మించి సామర్థ్యాన్ని 74 లక్షల టన్నులకు పెంచింది.

84% తగ్గిన రైతుల ఆత్మహత్యలు...

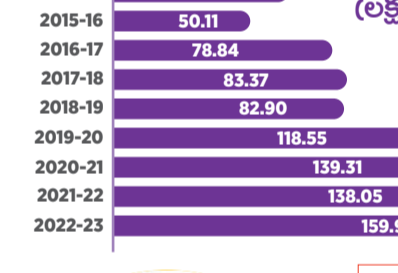
ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రాంతంలో నిత్యం రైతు ఆత్మహత్యల వార్తలు కనిపించేవి. ఓవైపు కరువు కాటకాలు, మరోవైపు ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం, ఇంకో వైపు అప్పులు వెనుక రైతులకు పురుగుల అన్నపేలు పెరుగుతున్నాయ్యే. తెలంగాణ ఏర్పాటు తర్వాత కేసీఆర్ చర్యలతో వ్యవసాయం గాడిన పడబంతో రైతు ఆత్మహత్యలు తగ్గిపోయాయి. గడిచిన తొమ్మిదేండ్లలో 84 శాతం రైతు ఆత్మహత్యలు తగ్గినట్లు ఎన్సీఆర్ వెల్లడించింది. ఈ లెక్కల ప్రకారం 2014లో 1,347 మంది రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకుంటే 2023లో ఇది 215కు తగ్గింది.

పుట్టకొట్టి వడ్లు.. దేశానికి అన్నపూర్ణగా తెలంగాణ

ఒకప్పుడు బుక్కెడు బుక్కె కోసం ఎదురు చూసిన తెలంగాణ రైతాంగం.. ఇప్పుడు దేశానికి అన్నపూర్ణగా మారింది. కేసీఆర్ అమలు చేసిన ఉచిత విద్యుత్తు, సాగునీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం, రైతుబంధు వంటి పథకాలతో రాష్ట్రంలో పరిసాగు, ధాన్యం ఉత్పత్తి భారీగా పెరిగింది. ఆర్థిక లెక్కల ప్రకారం రాష్ట్రంలో పరిసాగు 2014-15లో పోల్చితే 231శాతం పెరగడం, ధాన్యం ఉత్పత్తి 280 శాతం పెరిగినట్లు వెల్లడించింది. 2014-15లో పరిసాగు 34.96 లక్షల ఎకరాలు కాగా, 2023-24లో 115.76 లక్షల ఎకరాలకు పెరిగింది. ఇందుకు అనుగుణంగానే ధాన్యం ఉత్పత్తి 44.40 లక్షల టన్నుల నుంచి 168.74 లక్షల టన్నులకు పెరిగింది. ఈ విధంగా పరిసాగు 80 లక్షల ఎకరాలు పెరగడం, ధాన్యం ఉత్పత్తి 124.34 లక్షల టన్నులు పెరిగినట్లు వెల్లడించింది. ఇదిలా ఉంటే ఆర్థిక లెక్కలతో పోల్చితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం పరిసాగు, ధాన్యం ఉత్పత్తి భారీగా పెరగడం గమనార్హం. 2014-15లో పరిసాగు 34.97 లక్షల ఎకరాలు కాగా ధాన్యం ఉత్పత్తి 76.93 లక్షల టన్నులుగా ఉండేది. 2022-23 నాటికి పరిసాగు 121 లక్షల ఎకరాలకు పెరగడం, ధాన్యం ఉత్పత్తి 266.20 లక్షల టన్నులకు పెరిగింది. ఈ లెక్కల ప్రకారం పరిసాగు 88.03 లక్షల ఎకరాలు పెరగడం, ధాన్యం ఉత్పత్తి 189.27 లక్షల టన్నులు పెరిగింది.

సాగునీటి పారకం (లక్షల ఎకరాల్లో)

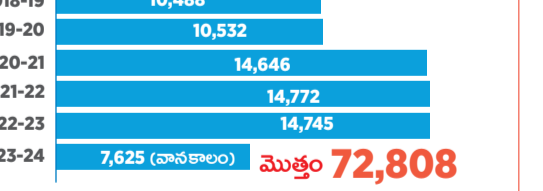
రూ. 1.34 లక్షల కోట్ల ధాన్యం కొనుగోలు

కేసీఆర్ ప్రభుత్వం రైతులు పంటలు పండించేందుకు సాయం చేయడంతో పాటు పండించిన పంటలను కొనుగోలు చేయడంలోనూ ముందుంది. ఇందులో భాగంగానే ప్రతి సీజన్లో రైతులు పండించిన ప్రతి ధాన్యపు గింజలను కొనుగోలు చేసింది. అది కూడా రైతులకు ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా ప్రతి గ్రామంలో కొనుగోలు కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసి మరీ కొనుగోలు చేసింది. ఈ విధంగా తొమ్మిదేండ్లలో రైతుల నుంచి రూ. 1.34 లక్షల కోట్ల విలువైన ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేసింది. ఈ విధంగా రాష్ట్రంలో గడిచిన తొమ్మిదేండ్లలో ధాన్యం కొనుగోలు 438.65 శాతం పెరిగింది. 2014-15లో కేవలం 24.29 లక్షల టన్నుల ధాన్యం మాత్రమే కొనుగోలు చేయగా 2022-23లో ఇది 180.84 లక్షల టన్నులకు పెరిగింది.

రైతుబంధు.. 79 వేల కోట్ల పెట్టుబడి సాయం

ప్రపంచంలో ఎక్కడా కనిపించని విధంగా మాజీ సీఎం కేసీఆర్ రైతులకు తొలిసారిగా పెట్టుబడి సాయం చేయాలనే ఆలోచన చేశారు. ఇందులో భాగంగానే రైతుబంధు పథకాన్ని అమలు చేశారు. సాగు ముందే రైతులకు అవసరమైన ఎరువులు, విత్తనాలు, ఇతర ఖర్చుల కోసం ప్రతి ఎకరాకు ఏకంగా రూ. 10వేలు ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. కేసీఆర్ ఆలోచన తెలంగాణ వ్యవసాయరంగంలో పెను విప్లవంగా మారింది. రైతుల గౌరవం కాపాడుకోవడం, ఈ రంగం రాపురేఖల్ని మార్చేసింది. ఆరేండ్లలో 11 విడతల్లో ఏకంగా రూ. 72,808 కోట్లను పెట్టుబడి సాయంగా రైతులకు నేరుగా వారి ఖాతాల్లో జమ చేశారు. ఇందుకోసం ప్రతివిటా రూ. 15వేల కోట్లు కేటాయించేవారు.

రైతుబంధు పంపిణీ వివరాలు

ఏదాది పాలనలో ఎవుసం ఆగమాగం

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో గాడితప్పిన వ్యవసాయాన్ని మాజీ సీఎం కేసీఆర్ అనేక వ్యయప్రయాసలతో దారితోలి తీసుకొస్తూ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏదాదిలోనే ఆగం చేస్తున్నది. మళ్ళీ మునుపటి రోజులను తీసుకొస్తున్నది. ఇప్పటికే కాశ్మీర్, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏదాదిలోనే ఆగం చేస్తున్నది. పెట్టుబడి సాయం రైతుబంధుకు ఎగనామం పెట్టేది. కొత్తలు, కొత్తలతో అంకెల రుణమాఫీ చేసి రైతులకిచ్చిన హామీని తుంగలో తొక్కేసింది. ఎరువుల కోసం మళ్ళీ క్యాంపెయిన్ నిర్వహించిన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

రైతుబంధుకు రాం రాం

పెట్టుబడి సాయం అందించేందుకు కేసీఆర్ ప్రభుత్వం ఆరేండ్లపాటు రైతుబంధు పథకాన్ని నిర్మించుతూ కొనసాగించగా కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చిన తొలి ఏదాది ఈ పథకానికి రాంరాం పలికింది. ఈ ఏదాది వానకాలం సీజన్ రైతుభరోసాను ఎగ్జిక్యూట్ చేసింది. తద్వారా రైతులకు రూ. 11వేల కోట్లు బాకీ పడింది. యాసంగి రైతుభరోసాను పాటించి ఇప్పటికే ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. పంటల వేసిన భూమిపై పెట్టుబడి సాయం అందిస్తామని ఇప్పటికే సీఎం, మంత్రులు ప్రకటించారు. రైతుభరోసా కింద రూ. 15వేలు ఇస్తామని హామీనిచ్చిన కాంగ్రెస్ ఇప్పటికే ఉన్న రైతుబంధు ఇప్పటికేమీ.

అరకొర రుణమాఫీ

అధికారంలోకి వస్తే డిసెంబర్ 9న ప్రతి రైతుకు రూ. 2లక్షల పంట రుణాలను మాఫీ చేస్తామని హామీ ఇచ్చింది. తీరా అధికారంలోకి వచ్చిన ఆరు నెలల తర్వాత అరకొర రుణమాఫీ చేసే చేతులు దులిపేసుకున్నది. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం 42 లక్షల మంది రైతులకు రూ. 2 లక్షల రుణమాఫీ చేయడానికి రూ. 31వేల కోట్లు అవసరం అవుతాయని పేర్కొంది. కానీ ఇప్పటి వరకు ప్రభుత్వం రూ. 25.35 లక్షల మంది రైతులకు రూ. 20,618 కోట్ల రుణాలను మాత్రమే మాఫీ చేసింది. ఇంకా 16.85 లక్షల మంది రైతులకు రూ. 10,384 కోట్లు మాఫీ చేయాల్సి ఉంది. కానీ సీఎం రేపంతోరెడ్డి, మంత్రి తమ్మలూరు ఐమూఫీ పూర్తయినట్లు ప్రకటించారు.

ఎరువులు, విత్తనాల కోసం మళ్ళీ క్యూలు

ఎరువులు, విత్తనాల కోసం గడిచిన ఎనిమిదేళ్ళూ కనిపించని రైతుల చెప్పుల క్యూలు మళ్ళీ దర్శనమిస్తున్నాయి. మొన్నటి వానకాలం సీజన్లో యూరీ యా దొరకక రైతులు ఇబ్బంది పడ్డారు. పత్తి విత్తనాలు లభించలేదు. పత్తి విత్తనాల కొరతతో రైతులు ఆగమయ్యారు. రోడ్లెక్కి రైతులు చేయాలన్న పరిస్థితి ఏర్పడింది.

మళ్ళీ రైతుల ఆత్మహత్యలు

కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత అలస్యం అన్నట్లుగా మళ్ళీ రైతుల ఆత్మహత్యలు మొదలయ్యాయి. గత 11 నెలల్లో 347 మంది రైతుల ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు ప్రతిపక్ష బీఆర్ఎస్, రైతుల సంఘాలు చెబుతున్నాయి.

కరెంటు కోతలు.. ఎండిన పంటలు

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రాగానే మళ్ళీ కరెంటు కోతలు మొదలయ్యాయి. గత యాసంగి వ్యవసాయం ఆగమైంది. రాత్రిపూట సరఫరాతో పురుగుల విద్యుత్ పాకీతో చనిపోయారు. సాగునీరు లేక ఉమ్మడి సరఫరాలో అధికార క్రామ్ హామీ ప్రకటించారు. ఎనిమిదేండ్ల తర్వాత ఎండిన పంటలు దర్శనమిచ్చాయి.

